

DOMSTOL

ADMINISTRASJONEN

Saksbehandler: Klaus Kristiansen
Direkte tlf.: 73567124
Dato: 25.03.2020
Saksnr.: 20/606 - 2
Arkivkode:
Deres ref.: 20/1391

Justis- og beredskapsdepartementet
Postboks 8005 Dep.
0030 OSLO

Høringsuttalelse - midlertidig forskrift om forenklinger og tiltak innenfor justissektoren for å avhjelpe konsekvenser av COVID-19

Domstoladministrasjonen viser til Justis- og beredskapsdepartementets høringsnotat av 24. mars 2020 vedrørende forskrift om midlertidige tiltak i justissektoren i forbindelse med utbruddet av COVID-19.

Generelt om forslaget til midlertidige regelendringer

Domstoladministrasjonen støtter departementets forslag om midlertidige endringer i reglene om fjernmøter, skriftlig behandling, signatur og avsigelse av rettsavgjørelser. De foreslåtte endringene er av helt avgjørende betydning for at domstolene skal kunne ivareta sitt samfunnsoppdrag på en trygg og effektiv måte. Det er videre helt avgjørende at de midlertidige endringene trer i kraft snarest. Domstolenes virksomhet har nærmest stoppet som følge av tiltak knyttet til COVID-19-pandemien, og de foreslåtte tiltakene er en forutsetning for at domstolene skal kunne opprettholde beredskap og øke produksjonen på en trygg måte.

Særlig om jordskifterettene

Det kan spørres om de midlertidige regelendringene vil gjelde for jordskifterettene slik forskriftsforslaget er utformet. I høringsnotatet framgår det at forslagene gjelder de alminnelige domstolene, men dette framgår ikke direkte i forskriftsteksten. Forskriftsforslaget om fjernmøter er så vidt formulert at de etter sin ordlyd vil gjelde for alle domstoler, også jordskifterettene. De øvrige forskriftsforslagene er formulert slik at jordskifterettene og/eller jordskiftesakene synes å falle utenfor ordlyden.

Også jordskifterettens virksomhet er sterkt redusert som følge av COVID-19-situasjonen. De midlertidige regelendringene som foreslås for de alminnelige domstolene, bør så snart som mulig også gjøres gjeldende for jordskifterettene. Særlig de midlertidige reglene om skriftlig saksbehandling, signaturløsninger og avsigelse av rettsavgjørelser vil ha stor praktisk betydning for jordskifterettene.

Domstoladministrasjonen foreslår derfor at det klargjøres i forskriften § 1 at forskriften gjelder for jordskifterettene så langt den passer. Henvisningen vil i praksis innebære at forskriften §§ 2, 3 og 6, 7, 8, 9 og 10 kan anvendes så langt de passer i jordskifterettene.

Merknader til de enkelte forslag

Innholdsmessig støtter Domstoladministrasjonen departementets forslag til midlertidige regelendringer, og vi slutter oss til de vurderingene og avveiningene forslagene bygger på. Etter vår vurdering er forslagene til regeltekst og merknader til den enkelte bestemmelse utformet på en klar og hensiktsmessig måte. Vi har noen kommentarer til den tekniske utformingen av enkelte bestemmelser, som gjennomgås i det følgende.

Til forskriften § 2:

Etter Domstoladministrasjonens oppfatning bør beslutning om fjernmøte eller fjernavhør ikke være gjenstand for selvstendig anke, men adgangen til å anføre feil ved denne beslutningen i forbindelse med en senere anke over saksbehandlingen til hovedsaken bør ikke være avskåret. Både rettssikkerhetshensyn og rettsavklaringshensyn tilsier at ankeinstansen bør kunne behandle spørsmålet som del av en saksbehandlingsanke. Merknadene til § 2 tyder på at dette også er departementets hensikt. Formuleringen «eller brukes som ankegrunn» bør derfor strykes fra § 2 tredje ledd.

Til forskriften § 3:

Etter Domstoladministrasjonens oppfatning bør adgangen til skriftlig behandling av fengslingsaker etter § 3 første ledd bokstav a, også omfatte saker om internering etter utlendingsloven. Denne sakstypen er sammenlignbar med fengslingsaker, og samme hensyn gjør seg gjeldende når spørsmålet om skriftlig behandling skal vurderes. Sakstypen har et visst omfang, og vi antar at bruken av internering kan øke som følge av at uttransporteringsmulighetene er mindre enn normalt som følge av COVID-19-relaterte restriksjoner og sterkt redusert flytrafikk.

I tillegg bør det presiseres i § 3 at jordskifterettene må kunne bestemme at forslag til jordskifteavgjørelse behandles skriftlig. Regelen kan eksempelvis utformes slik:

«Jordskifteretten kan bestemme at forslag til jordskifteavgjørelse etter jordskiftelova § 6-21 skal behandles skriftlig når sakens spørsmål egner seg for det, og skriftlig behandling er forsvarlig.»

Til forskriften § 7:

I § 7 første ledd bokstav a henvises det til «§ 6 annet ledd». Etter Domstoladministrasjonens oppfatning vil avgjørelse kunne avsies ved at rettens medlemmer undertegner likelydende dokumenter etter begge de to signaturalternativene i § 6, ikke bare metoden beskrevet i andre ledd. Etter vår oppfatning bør derfor «annet ledd» strykes fra § 7 første ledd bokstav a, slik at henvisningen omfatter både første og andre ledd i § 6. Det bør dessuten framgå av forskriftsteksten at de to signaturløsningene i § 6 første og annet ledd kan kombineres, slik at noen av rettens medlemmer signerer med metoden beskrevet i § 6 første ledd og andre medlemmer med metoden i § 6 andre ledd.

I § 7 første ledd bokstav a brukes begrepet «undertegner», mens første ledd bokstav b bruker begrepet «underskriver». Vi kan ikke se noen realitetsforskjell mellom de to reglene, og samme begrep bør kunne benyttes begge steder.

I forskriften § 7 andre ledd framgår det at «... et bilde av dokument med slutningen ...» skal lagres i domstolens saksbehandlingssystem. Denne formuleringen er dekkende for signering etter § 6 første ledd, men ikke nødvendigvis ved signering med en godkjent teknisk løsning i medhold av § 6 andre ledd. Den tekniske løsningen som blir tatt i bruk, kan tenkes å generere andre typer signeringsbekreftelse enn

et bilde av signatur og slutning. Domstoladministrasjonen foreslår derfor at formuleringen endres til «... dokumentasjon av signeringen ...». Dermed vil formuleringen være dekkende for signeringer etter begge alternativer i § 6.

Til forskriften § 10:

Forslaget til § 10 beskriver bare metoden for signering som er beskrevet i forskriften § 6 første ledd. Etter Domstoladministrasjonens oppfatning bør også et rettsforlik kunne signeres etter begge metoder beskrevet i § 6.

I tillegg bør signering med de to metodene beskrevet i § 6 første og andre ledd kunne kombineres. Dette bør presiseres i forskriftsteksten, på samme måte som i § 7 nevnt ovenfor.

Endelig bør formuleringen «... bilde av de likelydende dokumentene med underskrift registreres ...» i første setning endres til «... dokumentasjon for signering registreres ...» slik at dokumentasjon for signering etter begge signeringsmetoder etter § 6 omfattes av formuleringen.

Til forskriften § 14:

Domstoladministrasjonen antar at saker som er under behandling på det tidspunktet forskriften opphører og hvor det er besluttet gjennomføring av fjernmøte eller andre tiltak i medhold av forskriften, skal slutføres i samsvar med forskriftens regler og rettens beslutninger truffet før opphørstidspunktet. Vi ber departementet vurdere om dette bør presiseres, enten i forskriften eller i merknadene til forskriften.

Med hilsen

Solveig Moen
avdelingsdirektør

Klaus Kristiansen
seniorrådgiver

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.